

DOF - Dansk Ornitologisk Forening

Dødssejleren

HAANING I FELTEN Det at dyrke en artsliste giver anledning til mange store fugleoplevelser. At twitcher betyder involvering af mange parter. Det betyder hurtige beslutninger. Det kan betyde sejr. Det kan betyde nederlag. Følelserne er med. Sommetider uden på tøjet. Tavshed kan forblive som tavshed, hvis man misser fuglen, men bliver afløst af snakkesalighed, hvis det lykkes at se fuglen. Alpesejler har involveret mange følelser for undertegnede. Det er blevet til flest nederlag, men da sejren kom i hus på Jættebrink, blev det en af de helt store af slagsen.

April måned har været en kold affære. På trækstederne har de sukket efter mængder af fugle, og ringmærkerne på DOFs fuglestationer har været frustrerede over lave antal og manglende årsarter. Imidlertid er der håb forude. Varmere vejr og sydøstenvind er i sigte, og giver optimisme hos feltornitologerne. I den kommende weekend starter Skagen Fuglefestival med en god vejrudsigt i ryggen. Det kan gå hen og blive heftigt!

Bevares. April havde gode fugle. Spredte steppehøge, flere rødryggede svaler, høgeugle på Bornholm, mange sølvhejrer samt vel nok kronen på værket: Alpesejler på Møn.

I lørdags kom forårets foreløbigt største hit. En ørkenpræstekrave på Præstø Fed og søndag tikkede en sort ibis ind fra Sjælland! Der er noget i gang. Det understreger de mange steppehøge i lørdags også. Der er hul igennem. De er oppe på 26 steppehøge i Skagen. Hvad bliver det næste?

Ørkenpræstekrave, Præstø Fed, den 30. april 2016. Foto: Torben Sebro.

Sort ibis, Tranegilde Mose, den 1. maj 2016. Foto: Jørgen Munck.

Foråret er en dejlig årstid. Der ankommer nye årsarter, næsten dagligt, særligt nu i månedsskiftet april – maj. For os som synes det er sjovt at have en artsliste og køre efter nye arter, kan denne tid byde på dage, hvor hurtige beslutninger skal tages. Beslutninger der også involverer andre i stor stil. Beslutninger der kan betyde at man pludselig står på Dueodde til aften...

Sådan en dag havde jeg i sidste uge...

Historien starter egentlig i Hanstholm for seksten et halvt år siden. Jeg var dengang i fyrhaverne og luske småfugle en septemberdag. Den 25. september 1999. Undervejs møder jeg John Kyed, som ringmærker, og jeg beslutter mig for at gå med på en runde. Inde midt i krattet ringer telefonen. Kenneth Rude er i den anden ende, og fortæller euforisk, at der er alpe sejler ved Hanstholm Fyr!

Hanstholm Fyr! Jamen der er vi jo! Afsted. Ud af krattet, tjekke himmelen, intet resultat. Ind i bilen og afsted mod fyret...300 meter væk... En bil spærrer imidlertid vejen. En norsk bil. I guder! Vi må bakke, så han kan komme forbi, og så er det afsted igen. Ved ankomsten bliver vi briefet. ”Den cirklede to gange rundt om fyret, inden den stak syd sammen med tre landsvaler”. ”Vi troede først det var en falk”. Hurtigt kommer vi ud til skrænten med udsigt over det store Hanstedreservat. Alpe sejleren er imidlertid umulig at finde, og slukørede må vi efterhånden opgive.

De tre heldige, Kenneth Rude, Stinne Aastrup og Egon Mogensen er selvfølgelig glade og oppe at køre. Stinne fortæller mange gange, hvor stor overraskelsen var, og hvor fed en oplevelse det havde været. Det forstår jeg. Men jeg har også lige dippet ud.

Jeg og John har senere lagt øre til historien mange gange fra Stinne. Efterhånden udviklede den sig, så hun (efter nogle år) også turde nævne Johns og mine ansigtsudtryk, vores desperate kamp for at se den samt vores tydelige skuffelse. Det kan da godt være, at det var blevet mere sjovt med tiden, men jeg må indrømme, at jeg, under et par af historierne, har overvejet at spørge om det ikke også var den dag at en truck torpederede ind i hendes bil på havnen? Ja, undskyld Stinne... Det gjorde der faktisk, men missede fugle kan forandre selv de flinkeste fyre til lede karle...

Det gjorde jeg selvfølgelig ikke. Selvfølgelig kan jeg forstå hendes glæde, og havde rollerne været byttet om, havde jeg hevet historien frem lige så mange gange. Og, indrømmet, både jeg og John har grint af hele situationen mange gange siden.

Det var seksten et halvt år siden. Siden missede jeg også alpesejleren i Gilleleje. Det gjorde John Kyed også. Alpesejler er vores dødssejler.

For et par uger siden fandt Mikkel Willemoes så en alpesejler ved Møns Klint (ca. 10 minutter efter at han havde fundet en rødrygget svale!). Til at starte med tog jeg det roligt. Den rastede kun kortvarigt. Imidlertid blev den genfundet efter et par dage, og nu rastede den og viste sig frem helt ekstremt godt på ned til fem meters afstand.

Now we're talking!

Torsdagen kunne blive min nye chance. Jeg havde et helt andet ærinde i Odder i Østjylland samme dag, men jeg pakkede for en sikkerheds skyld håndkikkerten, da jeg ville arbejde på et twitch, hvis alpesejleren blev meldt. Det blev den om morgenen, og jeg begyndte straks at overveje, hvordan jeg kunne komme derover. Min chauffør til Odder havde ikke tænkt sig at gense Møn den dag. Derfor skulle der findes på noget alternativt. Netværket af ligesindede måtte i gang, og en god Østjysk kontakt viser sig at være Sigrid Kistrup Ilsøe, som lynhurtigt satte mig i forbindelse med en række fuglekiggere fra Østjylland.

Om eftermiddagen sidder jeg i en bil med tre andre fuglekiggere. Carsten Bohn Søndergaard, Lars Nielsen og Hans Pinstrup. Heraf kender jeg kun Hans på forhånd, men det er ikke noget problem. I twitchermiljøet hjælper man hinanden med lift og oplysninger, og på denne måde sparer man penge og brændstof, ligesom man lærer nye folk at kende. Netværket virker. Takket være Sigrid blev jeg sat i kontakt med Hans Pinstrup, som arbejdede videre med at skaffe bil og andre interesserede. Forinden havde hun offentliggjort, at jeg var interesseret i at rykke, men var afhængig af hjælp, på Facebookgruppen "Twitching DK". Det gav en del respons. Alt i alt er det et imponerende apparat, der bliver sat i gang, men apparatet virker, fordi feltornitologer er hjælpsomme og oplevelsesglade folk.

Da vi havde passeret Storebælt, begyndte de første bange anelser. Det var overskyet og ret blæsende, og det var efterhånden et stykke tid siden, der var kommet positive meldinger på mobilen.

Telefonerne forbliver tavse hele vejen til Østmøn. Vi er også ret tavse.

Endelig fremme blev vi mødt af en fuglekigger på vej retur. Han havde misset den, og kan endvidere berette, at den ikke er set siden 13.30. Nu er klokken 17...

Nuvel, vi går derop. Spejder forgæves højt og lavt, lang ude, tæt på. Planen om at se den hurtigt virkede ikke, og jeg begynder at få bange anelser om at min plan om at blive kørt tilbage af samme bil til Midtjylland, hvor min familie skal samle mig op, brister.

Twitchere på Jættebrink, Møns Klint, den 23. april 2016. Foto: Henrik Haaning Nielsen.

Heldigvis er min gode gamle ven, Jan Lindgaard Rasmussen, dukket op, og han tilbyder at tage mig med tilbage. Vi var ringmærkere sammen på Stora Fjäderägg, en ø ud for Umeå i Sverige, tilbage i 1991. Det var herlige tider med Sveriges første tundrafiber, nordsanger, pileværlinger i mængder og meget andet. Snakken går lystigt i bilen... Hyggeligt selvom vi har dippet ud – for mit vedkommende er det altså nu tredje gang, jeg dipper ud på alpejler i Danmark.

Næste morgen starter man dagen med at kløjs i morgenmaden. Meldingen om at alpejleren er pp (på plads), er bare for meget. Dagsprogrammet står på konfirmation, så der er ikke meget at gøre andet end at nyde festen, og håbe at den igen er pp i morgen... - for så kører vi naturligvis, og er klar fra morgenstunden.

Og det var vi. Far og jeg. Aftenen inden er John Kyed og jeg blevet enige om, at vi skal have lukket dødssejleren sammen, så han er også dukket op. Morgenen er flot. Fint vejr, svagere vinde end for et par dage siden, og en flok svaler svirrer rundt langs den øverste del af Møns Klint. Man kan mærke en vis spænding i maven, og der kører mange tanker gennem hovedet. Jeg tænker flere gange om det virkelig kan passe, at jeg ikke skal se alpejler i Danmark?

Dele af morgenholdet på Jættebrink den 23. april 2016. Fra venstre Finn A. Jensen, John Kyed, Anders Prehn, Phillip Brask Madsen og Jan Haaning Nielsen. Foto: Henrik Haaning Nielsen.

John og jeg har aftalt, at Stinne skal have en sms, når vi har besejret dødssejleren, men jeg husker også, at jeg, inderst inde, tænker, at det er bedst at vi ikke tager noget for givet. Sejren er ikke vor endnu. Det at dippe ud, at misse fugle, kan give anledning til noget, der minder om overtro. F.eks. drikker jeg aldrig en hitøl på vej til et hit. Det gjorde jeg engang på vej til en rosenmåge i Skagen – som vi missede. Det var næppe øllens skyld, men siden dengang kan der først komme en hitøl på tale, når hittet er set... Måske er det farligt også at tale for meget om fuglen, før den er set?

Pludselig er den der. For ca. hundredetyvende gang, hvor jeg kaster jeg et blik på svalerne oppe langs klintens kant er forløsningen i kikkertfeltet. Massiv og mægtig kløver den luftrummet, og blander sig med de mindre svaler. Det er et storartet syn.

Alpesejleren, Jættebrink, Møns Klint, den 23. april 2016. Foto: John Kyed.

Nu er den der bare, hele tiden. Alle er begejstrede. Meldingerne tikker ud, og ligeså stille dukker flere folk op. Efterhånden kommer der mere varme i luften, og insekterne svirrer langs læsiden af klinten. Det får alpesejleren til at tage længere flyvninger, og pludselig kommer den ned til hvor vi står. Nu ligger den, og flyver rundt, blot 5 meter over vores hoveder. Den kigger på os. Sollyset giver den et glimt i øjet, og vi får en af de helt store fugleoplevelser. Omgivelserne, vejret, fuglen, forløsningen, selskabet af glade mennesker – det hele bidrager til at give en stor oplevelse, som gør det det hele værd at køre langt efter fugle, også selvom det er tredje eller fjerde gang, man forsøger sig...

Alpesejleren på insektjagt. Jættebrink, Møns Klint, den 23. april 2016. Foto: John Kyed.

Dertil bød morgenen bl.a. på en sort glente der littede fra Klinteskoven, indtrækkende fiskeørne og rød glente, vandrefalke der jagede en hvidklire samt syngende gærdesangere og rødstjert, hvilket var de første jeg havde i år.

Vi fik en lykønskning fra Stinne, og vi kvitterede med en selfie af to glade mænd seksten et halvt år efter...

Billedet vi sendte til Stinne Aastrup. Undertegnede og John Kyed (t.h) har sejret. Vi faldt sammen, men vi rejste os også sammen!
Foto: Jan Haaning Nielsen.

Tak til Torben Sebro, Jørgen Munck og John Kyed for billeder.

 Dato:
03. 05. 2016

 Skrevet af:
Henrik Haaning Nielsen

 Fotos af:
Torben Sebro
Jørgen Munck
Henrik Haaning Nielsen
John Kyed
Jan Haaning Nielsen

 Emner:
SJÆLDNE FUGLE

 Tags: